

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Decimum Sextum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

cratum viaticum.

- 3 Sacerdos potest construere altaria in ecclesia non consecrata, in consecrata autem non potest nisi de licentia Episcopi.
- 4 Altaria non possunt destrui nisi de licentia Episcopi.
- 5 Altare debet esse tale, ut capiat calicem, & hostiam adeo quod super lapidem conficiat consecrationem.
- 6 Celebrari non potest cum altari viatico, nisi in ecclesiis consecratis, et quod non sufficit licentia in locis non consecratis.
- 7 Celebratio fieri potest, quia ex gratia est concessum Episcopis.
- 8 Celebratio fieri non potest in oratorijs priuatis absque Episcopi licentia, secus in casu magne necessitatis.
- 9 Celebrare in loco non consecrato non licet, nisi de licentia Episcopi.
- 10 Celebratio non debet fieri in mari, in flumine.
- 11 Celebratio Missæ debet fieri à principio diei vsque ad nonam.
- 12 Celebratio Missæ non debet fieri sine lumine.
- 13 Mulier prohibetur ab eius ministerio.
- 14 Sacerdos celebrans sine lumine eius pena est depositio ab oīi officio, et beneficio.
- 15 Sacerdos celebrans sine aqua, pane fermentato, vel in vase ligneo non solum ex dolo sed crassa, & supina ignorantia in eadem penam incidit.
- 16 Sacerdos debet celebrare cum indumentis sacris aliàs mortaliter peccat.

Decimum Sextum Priuilegium.

- 1 CCLESIA gaudet priuilegio, quod missa debet celebrari a solo sacerdote ritè ordinato, cap. i. s. vna, de sum. tri. et fid. cath. in ecclesia cōsecrata, vel saltē in altari cōsecrato, vel si nō sit altare cōsecratū habeatur saltē altare paruulū, i. portatile; † Altare non debet esse ligneū, vel terreum, de consecr. dist. i. cap. altaria, & si non habet altare consecratum ad celebrandam missam, saltē habeat paruam tabulam lapideam consecratam, & dicetur altare uiaticum, in quo concedit Episcopis, & eorum superioribus in itinere celebrare, facere vbicunque, de priuil. cap. quoniam, lib. 6. †. Licitum tamen est presbyteris, construere altaria in ecclesia non consecrata, in consecrata autem, non potest nisi de licentia Episcopi, argumento 78. dist. cap. quamuis, de consecr. dist. i. cap. nullus presbyter † eodem modo sine consensu Episcopi non sunt altaria destruēda, cap. ecclesie, & cap. placuit, de consecr. dist. i. † debet altare esse tale ut capiat calicem, & hostiam, & quod in conficiendo teneat panem,

nem, & calicem, in manibus, adeò quòd super lapidem conficiat consecrationem, in locis autem non consecratis, cum altari viatico celebrari potest. Inno. in cap. 1. de consecrat. dist. 1. hac ratione, quia locus est consecratus ex quo ibi adest altare viaticum consecratum per Episcopum, licet multi teneant contrarium per cap. 6 missarum de cōsecr. dist. 1. asserentes, † quòd nisi in ecclesijs consecratis celebrari potest cum altari viatico, & quòd non sufficit licentiam in locis non consecratis, opinio autem Abb. † verior est, quòd celebratio fieri possit, per tex. in cap. si. de priuil. lib. vi. quia ex gratia hoc est concessum Episcopis, si liceret huiusmodi celebratio de iure communi pro vt sentit Inno. frustra fuisset concessum priuilegium, cap. vnicuiquam, & cap. si quis, de consecr. dist. 1. † In oratorijs priuatis non potest celebrari absque Episcopi licentia, in casu vero magnæ necessitatis iura permittunt celebrari in loco non sacro dum tabula portatilis lapidea sit consecrata, si homines sint in itinere, & non adsit ecclesia, cap. concedimus de consecr. dist. 1. † nisi de consensu Episcopi non licet celebrare in loco non sacro, d. cap. missarum † nulla autem necessitate, non licet celebrare in mari, uel in flumine, & extra ecclesiam ex necessitate celebrare non licet absque Episcopi licentia, missa celebrari debet à principio diei, usq; ad nonā, Scot. in 4 dist. 13. intelligēdo ab illa hora ex qua radij solares hemisphærium nostrum illuminant † per inaduertendum quòd missa non potest celebrari sine lumine, † & quòd ab eius ministerio mulier prohibetur; Host. in cap. quamuis de consecrat. dist. 1. & ca. si. de cele. miss. † Pœna autē sacerdotis, qui sine lumine celebraret est depositio ab omni officio, & beneficiis, † & si sine aqua, pane fermentato, vel in vase ligneo celebraret, & hoc non solum ex dolo verum ex crassa, & supina ignorantia, & notandum quòd sacerdos debet celebrare cum indumentis sacris, aliàs mortaliter peccat.

S V M M A R I V M.

- 1 Missam audire quilibet tenetur ne dum in die dominico, verum in omnibus diebus festiuis ex precepto ecclesie.
- 2 Missæ auditionem excusat necessitas, infirmitas, seruiens, infirmo, habens paruulos, habens iustum negocium, custos castri, puella nobilis, consiliarius.
- 3 Vidue non excusantur ab auditione Missæ ob mortem Mariti nisi per mensem.
- 4 Mulieres coningate excusantur ob scandalum si Missam non audiunt.

- 5 *Itinerantes non excusantur si cōmode audire possunt missam aliàs secus,*
 6 *Mulieres Missam non audientes ob paupertatem excusantur.*

Decimum Septimum Priuilegium.

- 1 **E**CCLESIA habet hoc priuilegium, † quod quilibet
 2 tenetur audire missam, ne dum in die dominico, verū
 in omnibus diebus festiuis ex præcepto ecclesiæ, cap.
 missa, & cap. omnes fideles, de consecra. dist. 1. † Ali-
 quando necessitas excusat ab auditione fideles, nam
 de illis loquimur prout sunt infirmi: pariter illi excusantur qui in
 firmis seruiunt, & qui paruulos habent, quos non possunt congruē
 ter dimittere sine periculo, qui haberent iustum, & arduum nego-
 cium agendum, & propter missæ auditionem impedirentur & offi-
 ciales qui officii ratione exire non possunt, prout sunt castri custo-
 des, & alii seruientes dominis excusantur, Domini, seu alii consilia-
 rii, qui tempore missæ super causis magni momenti puellæ etiam
 3 nobiles, diuersis respectibus cap. fi. de consuetu. † viduæ non ex-
 4 cusantur ob honorem mariti distin. 8. cap. consuetudo, nisi per tem-
 5 pus vnius hebdomadæ, uel mensis † mulieres vero coniugatæ ex-
 6 cusantur ob scandalum 33. q. 5. cap. noluit. † Itinerantes non excu-
 santur si cōmode audire possunt, alias secus si essent in societate,
 vel si uia esset difficilis, periculosa, non tuta à latronibus, si nulla
 existente causâ legitima desisterēt audire missam uideretur in cō-
 temptū facere, & ita peccarēt mortaliter. † Excusantur etiam mu-
 lieres ob paupertatem, quia eorum mariti vestes consuetas, pi-
 gnori dederunt, excusantur a peccato mortali.

S V M M A R I V M.

- 1 *Sanctorum corpora quæ sunt tradita sepulturæ nemo valeat transferre sine
 licentia Principis, vel Episcopi.*
 2 *Principis verbum intelligitur de Summo Pontifice.*
 3 *Sanctorum corpora si non fuissent reposita in loco perpetuo, tunc sine auctori-
 tate transferri possunt.*
 4 *Corpora fidelium tradita sepulturæ per excommunicatum, scismaticum, infide-
 lem, non debent propter hoc exhumari.*